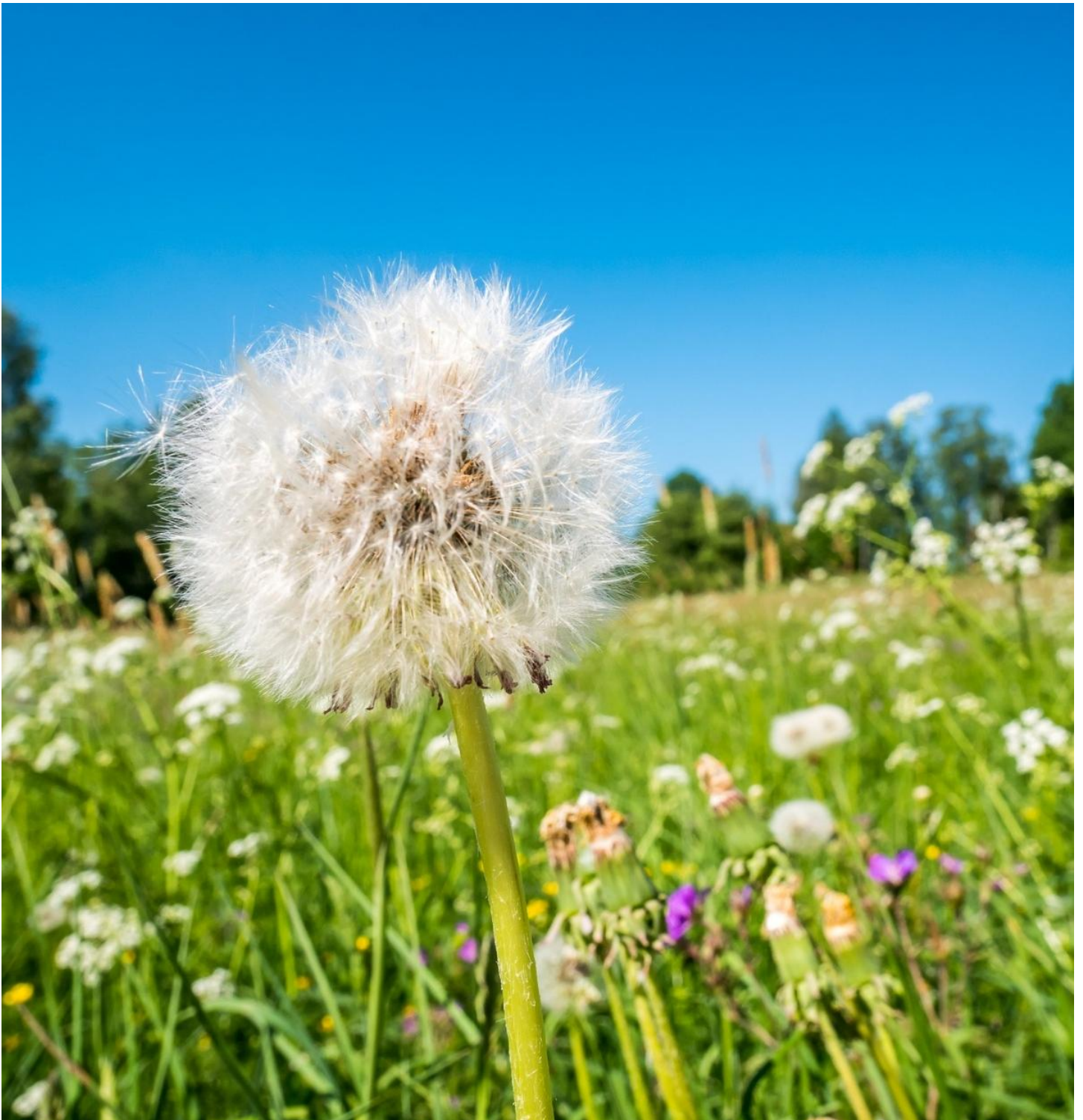


Hållbarhetsstrategi

2025 – 2028

för Sörmland Vatten och Avfall AB



Beslutsnivå: Ledningsgrupp för Sörmland Vatten och Avfall AB

Beslutsdatum: 2025-09-12

Tidsperiod: 2025 - 2028

Innehållsförteckning

Inledning.....	1
Syfte.....	2
Tillämpning.....	2
Avgränsning.....	3
Rent vatten	4
Vatten – en av våra mest värdefulla resurser i samhället.....	5
Cirkulär verksamhet	7
Bevara resurser – för en hållbar morgondag.....	8
Minskad klimatpåverkan	10
Klimatvänliga val: En strategi för framtiden.....	11
Hållbart arbetsliv	13
Hållbarhet börjar hos oss – och med varje medarbetare.....	14
Hållbara inköp	16
Varje inköp är ett val: Låt oss göra det hållbara valet.....	17
Styrande och stödjande dokument.....	19
Certifikat.....	20
Verktyg.....	20
Antikorruption.....	20

"Tillsammans skapar vi en hållbar region"

- Sörmland Vatten och Avfall AB vision



Inledning

Vår vision ”Tillsammans skapar vi en hållbar region” är en ledstjärna i allt vi gör och i en tid då klimatförändringar och resursbrist är några av de största utmaningarna, är behovet av hållbara lösningar inom vatten- och avfallshantering mer centralt än någonsin.

Idag bygger vår affärsplan på sex olika strategiska mål, där hållbarhet och miljö är en självklar del i dessa. Denna strategi är framtagen för att påvisa kopplingen mellan vårt strategiska mål, vår hållbarhetspolicy och vårt dagliga hållbarhetsarbete, från vattenförsörjning och avfallshantering till kundservice och samhällsengagemang.

Då vi som bolag levererar samhällsviktiga tjänster har vi ett ansvar att bidra till en hållbar framtid. I linje med initiativ från våra branschorganisationer Svenskt Vatten och Avfall Sverige samt bolagets ägarkommuner, strävar vi efter att upprätthålla en hög vattenkvalitet och effektiv avfallshantering, samtidigt som vi ökar medvetenheten om hållbarhet bland våra kunder och intressenter.

Vi är fast beslutna att minska vår miljöpåverkan genom innovativa lösningar och effektiv resursanvändning, samtidigt som vi säkerställer hög kvalitet på de tjänster vi erbjuder. Denna strategi tillsammans med vår hållbarhetspolicy är grundläggande för vårt hållbarhetsarbete och kommer att vägleda våra beslut och åtgärder på både kort och lång sikt. Genom att sätta tydliga mål, följa upp våra framsteg och arbeta med transparens strävar vi efter att skapa ansvarstagande och förtroende – både inom egen verksamhet, hos våra kunder, ägare och övriga aktörer vi påverkar i samhället.

För att tillsammans driva utvecklingen mot ett mer hållbart samhälle ser vi fram emot att samarbeta med våra intressenter – kunder, medarbetare, myndigheter, ägarkommuner samt samhällsorganisationer. Förändring kräver mod och engagemang, och vi är fast beslutna att leda vägen mot en mer hållbar samhällsstruktur. Genom att prioritera hållbarhet skyddar vi inte bara våra gemensamma resurser utan bidrar också till en bättre livskvalitet för nuvarande och kommande generationer.

Vidare kommer du få ta del av vår hållbarhetsstrategi vars konkreta mål och aktiviteter, ingår i bolagets affärsplan och strategiska mål. Tillsammans kan vi göra skillnad för att uppnå en hållbar framtid.

Syfte

Hållbarhetsstrategin är ett styrande dokument som visar hur Sörmland Vatten ska arbeta för en hållbar utveckling under perioden 2025–2028. Den tydliggör företagets ambitioner och skapar förutsättningar för ett samlat och långsiktigt arbete inom miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet.

Strategin samordnar de mål och aktiviteter som verksamheten bedriver i linje med bolagets affärsplan och övergripande strategiska mål. Den innehåller dessutom en plan för hur specifika hållbarhetsmål ska uppnås, i enlighet med företagets vision och FN:s globala mål i Agenda 2030. De hållbarhetsmål som Sörmland Vatten valt att fokusera på är nummer 6, 7, 11 och 12.



Tillämpning

Hållbarhetspolicyn och -strategin gäller för Sörmland Vattens verksamhet. Policyn och strategin kompletteras vid behov av andra styrande eller stödjande dokument som vägleder vår verksamhet och vårt hållbarhetsarbete.

Hållbarhetsstrategin är indelad i fem huvudområden:

- Rent vatten
- Cirkulär verksamhet
- Minskad klimatpåverkan
- Hållbart arbetsliv
- Hållbara inköp

De fem huvudområden har varsitt övergripande mål kopplat till Agenda 2030. Målet är därefter uppdelat i delmål med tillhörande prioriterade aktiviteter, vilka syftar till att stärka Sörmland Vattens hållbarhetsarbete och bidra till en hållbar utveckling i kommunerna där vi är verksamma.

Avgränsning

Våra definitioner av miljömässig hållbarhet innefattar minimering av farliga ämnen och föroreningar med målet att skydda miljön för kommande generationer. Social hållbarhet innebär att främja jämlikhet, skydda mänskliga rättigheter, säkerställa en god arbetsmiljö och förbättra folkhälsan. Ekonomiska hållbarhetsaspekter som innefattar hållbar resursanvändning samordnas med både miljömässig och social hållbarhet.

Miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet är ömsesidigt beroende av varandra och ingen del ska uppnås på bekostnad av en annan.



Rent vatten

Vatten – en av våra mest värdefulla resurser i samhället

Vatten är en värdefull naturresurs som vi alla delar. Tillgång till rent dricksvatten är en viktig hållbarhetsfråga. Vårt uppdrag är att säkerställa dricksvattenkvaliteten och att trygga vattenleveranserna idag och i framtiden.

För att trygga vattenleveranserna idag och i framtiden har vi som uppdrag att skydda sjöar och vattendrag genom hållbar hantering samt rening av avloppsvatten. Vi ska uppfylla höga krav och hantera spillvattnet effektivt.

Dagvatten från regn och snösmältning kan innehålla föroreningar som behöver renas samtidigt som inläckage av tillskottsvatten i våra spillvattenledningar påverkar reningsprocessen i våra avloppsreningsverk negativt. Det kan vara en bidragande faktor till bräddningar och översvämningar.

I vår roll som dricksvattenproducent är det vår strävan att alltid leverera en stabil tillgång till hälsosamt och rent dricksvatten genom våra grundvattenverk*. Eftersom vi har begränsade resurser för rening och distribution är det viktigt att vi är sparsamma med användningen av vattnet för att undvika vattenbrist.

Med tanke på framtida klimatutmaningar som värmeböljor och torka, vill vi säkerställa resurser för att skydda våra vattentäkter och bidra till ett hållbart och livskraftigt samhälle.



MÅL: Vi ska säkerställa en stabil tillgång till hälsosamt och rent dricksvatten samt leverera en robust avloppshantering och minska belastning av tillskottsvatten.

DELMÅL

PRIORITERADE AKTIVITETER

Trygga vattenleveranser

- Upprätta en behovs- och kapacitetsutredning
- Skapa en risk- och sårbarhetsanalys (RSA)

Säkerställa hög vattenkvalité

- Utföra MBA*-analyser
- Arbeta efter faroanalysbaserat arbetssätt i HACCP*

*Grundvattenverk – Vattenverk som renar grundvatten

*MBA – Mikrobiologisk barriäranalys

*HACCP – Hazard Analysis and Critical Control Points (riskanalys och kritiska styrpunkter)

DELMÅL

PRIORITERADE AKTIVITETER

Hållbar vattenanvändning	• Utföra aktiv läcksökning • Genomföra kommunikationskampanj ”Spara vatten” • Installera digitala vattenmätare
Driftsäkra våra anläggningar	• Upprätta och följa drift- och underhållsplaner för våra anläggningar
Minska tillskottsvatten	• Utreda problematiska områden • Upprätthålla planen för förnyelse • Arbeta aktivt med att åtgärda felkopplingar av dagvatten till spillvattennätet
Verka för att bibehålla kvalitén på dagvatten, vattendrag och sjöar	• Minska bräddningar • Initiera dagvattenpolicy mellan bolag och ägarkommuner



Cirkulär verksamhet

Bevara resurser – för en hållbar morgondag

Naturresurserna blir alltmer begränsade och klimatutmaningarna ökar. Omställningen till en cirkulär ekonomi är nödvändig för att vår framtid ska vara hållbar. Med cirkulär ekonomi menas ett kretslopp där vi tar färre resurser från naturen och skapar så lite avfall som möjligt.

Vårt uppdrag är bland annat att hantera det kommunala avfallet på ett hållbart sätt samt öka återbruk och återvinning av det material vi samlar in.

En hållbar verksamhet handlar enligt oss om att minimera miljöpåverkan och använda material som är återvunna, giffria och hållbara.

Vi strävar efter att använda färre resurser samt förlänga livslängden på material och anläggningar genom underhållsplaner.

Vi återanvänder restprodukter som bildas från både avfall och avloppsslam vilket är en viktig del i att bidra till ett cirkulärt samhälle.

För oss innebär cirkulär verksamhet inte bara att optimera användningen av resurser, utan även att effektivisera våra processer och system för att främja en långsiktig hållbar utveckling.



MÅL: Vi ska arbeta för en optimerad resursanvändning samt ökad återvinning och återanvändning.

DELMÅL

PRIORITERADE AKTIVITETER

Höja slamkvaliteten och minska restprodukter från avloppsvatten

- Tillämpa utökade tömningsintervaller för BDT-slam (bad, disk och tvätt) i enskilda avlopp.
- Genomföra kommunikationskampanj "Spola rätt är lätt"

Ökad produktion av klimatvänlig och närproducerad biogas

- Efterleva biogasstrategin

Hållbar återföring av restprodukter och näringsrik gödning av åkermark

- Upprätthålla Revaq-certifiering
- Återföring av rötresten till jordbruksmark efter produktion av biogas från matavfall

Optimera kemikalie- och energianvändningen

- Installera energibesparande teknik
- Använda mindre miljöbelastande alternativ av kemikalier

DELMÅL

PRIORITERADE AKTIVITETER

Öka återbruk och minska energiåtervinning

- Möjliggöra återbruk vid återvinningscentraler genom samarbete med våra ägarkommuner
- Återbruka avfallskärl i övergång till FNI* av förpackningar

Ökad återvinning av material

- Materialåtervinning av avfallskärl som ska kasseras
- Identifiera fler åtgärder för ökad utsortering av böcker, textilier och grovplast
- Analysera innehåll i grovavfall och kärlavfall

Bidra till minskat tekniskt avfall

- Återvinning av teknisk utrustning via leverantör av IT-varor

Minskad resursanvändning och materialåtgång

- Kommunera avfallsförebyggande åtgärder
- Genomföra förebyggande underhåll av våra anläggningar och teknisk utrustning
- Minska energianvändningen

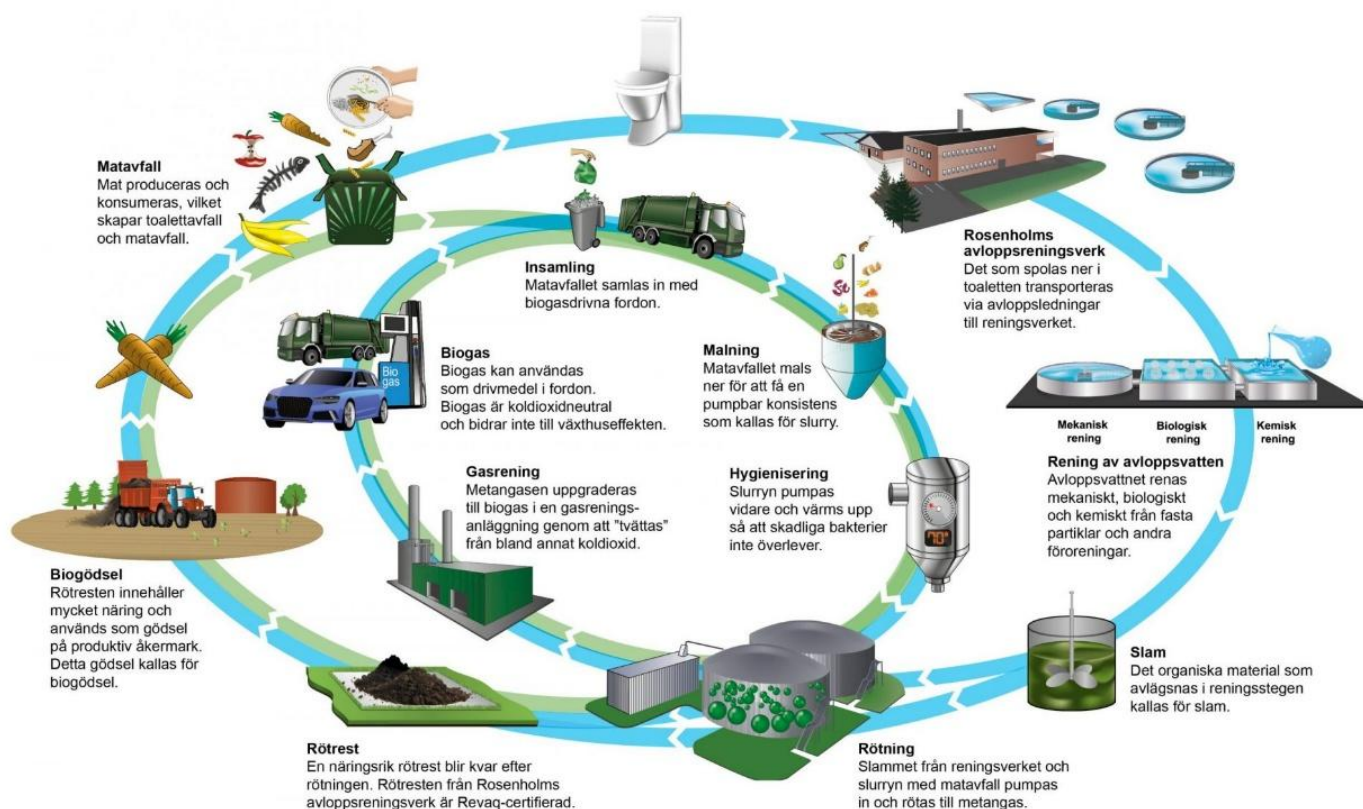


Bild: Biogasens kretslopp

*FNI – Fastighetsnära insamling

Minskad klimatpåverkan

Klimatvänliga val: En strategi för framtiden

Klimatförändringarna är en av vår tids största utmaningar. Utsläpp av växthusgaser från mänsklig aktivitet resulterar i global uppvärmning. För att motverka dessa hot krävs att vi minskar vår miljöpåverkan och utvecklar hållbara lösningar för framtiden.

Vår verksamhet orsakar utsläpp av växthusgaser genom användning av energi, material och kemikalier. För att minska klimatpåverkan fokuserar vi på att effektivisera processer, fasa ut fossila källor och kommunicera vikten av hållbar konsumtion.

Vi arbetar för att minska vår fossilanvändning och bidrar till förnybara bränslen genom att omvandla matavfall och avloppsslam till biogas. Genom att anlägga en ny rötkammare ökar vi kapaciteten i vår biogasproduktion.

Vår energianvändning är hög, särskilt för att driva pump- och reningsutrustning. Därför satsar vi på nya lösningar för att minska energiförbrukningen och möta krav på effektivisering. Vi installerar allt fler solceller på våra anläggningar för att bidra till ökad produktion av förnybar energi.

Genom att vi återför Revaq-certifierat slam till åkermark bidrar vi till jordbrukets arbete med kolinlagring. Detta innebär att koldioxid försvinner från atmosfären och binds i marken under lång tid.



MÅL: Vi ska minska utsläpp av växthusgaser och effektivisera energianvändningen.

DELMÅL

PRIORITERADE AKTIVITETER

Minska klimatpåverkan från vattenverk och avloppsreningsverk

- Minska kallfackling vid avloppsreningsverk
- Optimera energianvändningen

Minska klimatpåverkan i VA-projekt

- Öka användningen av schaktfria metoder vid mark och anläggningsarbetet

Gynna fossilfria bränslen via leverantörer och entreprenörer

- Kräva fossilfria transporter vid inköp
- Säkerställa att avtalade parter tankar fossilfritt

DELMÅL

PRIORITERADE AKTIVITETER

Öka andelen fossilfria bränslen i verksamheten

- Verksamheten använder egen-producerad biogas i egna fordon
- Minska användningen av diesel och bensin som alternativ tank i egna fordon

Bidra till samhällsnytta genom att erbjuda fossilfritt bränsle

- Öka produktion av biogas

Använda hållbara energikällor

- Installera fler solceller på våra anläggningar

Öka användningen av klimatsmart teknik

- Öka användningen av Rök-maskin för felkopplat dagvatten
- Ruttoptimering via AI* för insamlingsentreprenör
- Installation av digitala vattenmätare



Bild: Bygglösritning på ny röt-kammare vid Rosenholms reningsverk, projektet är under byggnation och beräknas färdigställt år 2027.

Hållbart arbetsliv

Hållbarhet börjar med oss – och med varje medarbetare

Hållbarhet är en gemensam insats. Genom att inspirera våra medarbetare till att bidra till hållbara vanor och en positiv arbetskultur, skapar vi tillsammans en stark rörelse mot en mer hållbar framtid.

Arbetslivet har förändrats snabbt och fortsätter att utvecklas. För att skapa ett hållbart arbetsliv måste kunskap och regelverk anpassas till dessa förändringar. En god arbetsmiljö är avgörande för både individuell hälsa, kompetensförsörjning och företagets framgång.

Vi vill skapa en arbetsplats som inte bara är säker utan även hälsofrämjande, fri från kränkande särbehandling, diskriminering och trakasserier. Detta företagsklimat gynnar både de anställda, företaget och samhället i stort.

Arbetssituationen och arbetsmiljön för anställda är fortsatt en viktig fråga. Det krävs rätt systemstöd för att kunna arbeta systematiskt med arbetsmiljöarbetet på ett produktivt sätt. Här använder vi IA*-systemet som ett verktyg för att lättare kunna rapportera, följa upp och förebygga arbetsmiljöincidenter.

Vår beslutsblomma nedan ligger till grund för och vägleder i vårt beslutsfattande, samt säkerställer att vi följer rätt väg i vårt arbetsmiljöarbete.



MÅL: Vi ska säkerställa en säker och hälsosam arbetsmiljö för medarbetare samt bidra till social hållbarhet genom samhällsnytta.

DELMÅL

PRIORITERADE AKTIVITETER

Säkerställa en trygg och säker arbetsmiljö	- Arbetsmiljöutbildning - Hjärt- och lungräddningsutbildning
Bidra till lika rättigheter och möjligheter	- Främja mångfald i våra rekryteringar - Lönekartläggning för att främja jämställdhet
Attraktiv arbetsgivare	- Erbjuda personalförmåner - Arrangera trivselaktiviteter för medarbetare med familjer

DELMÅL

PRIORITERADE AKTIVITETER

Främja god hälsa hos anställda

- Välkomna praktikanter samt studenter
- Ta emot medborgare med behov av arbetsmarknadsåtgärder
- Organisera och delta i samhällsaktiviteter

Bidra till samhällsengagemang

- Möjlighet att nyttja friskvård under arbetstid
- Hälsoundersökningar
- Friskvårdsbidrag
- Träningsbidrag
- Friskvårdsbehandlingar

Kommunicera hållbarhet internt och externt

- Skapa kommunikationsplan för hållbarhetsarbete
- Tydligare hållbarhetsfokus i årsredovisning
- Intern hållbarhetsdialog med samtliga anställda



Hållbara inköp

Varje inköp är ett val:

Låt oss göra det hållbara valet

Varje gång vi gör ett inköp, påverkas både miljön och samhället. Genom att välja hållbara alternativ kan vi minska vårt ekologiska avtryck, stödja rättvisa arbetsvillkor och bidra till en cirkulär ekonomi.

Vi strävar efter att göra våra inköp med hållbarhet i fokus och ställer krav som omfattar miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekter vid varje upphandling.

Detta innebär att vi inte bara bedömer kostnader, utan också leverantörens prestationer inom hållbarhet och deras förmåga att möta våra krav. Därigenom säkerställer vi att de varor och tjänster vi upphandlar är de mest hållbara för både vår verksamhet och samhället. Vi gör medvetna val som säkerställer en bättre framtid för kommande generationer.

Social hållbar upphandling innebär för oss att använda kollektivets medel på ett rättvist sätt som främjar jämlikhet och tillgänglighet. Genom våra upphandlingar verkar vi för att varor och tjänster ska vara tillgängliga för alla samt främja social hållbarhet genom att skapa möjligheter till sysselsättning för personer som står långt från arbets-marknaden.

Vi ställer även krav på skäliga arbetsvillkor för alla som levererar varor och tjänster till verksamheten, vilket bidrar till ett mer socialt hållbart samhälle.



MÅL: Vi ska arbeta för att prioritera hållbara inköp som stödjer cirkulär ekonomi, minskar klimatpåverkan och främjar rättvisa arbetsförhållanden.

DELMÅL

PRIORITERADE AKTIVITETER

Hållbara upphandlingar	Ställa tydliga miljömässiga, sociala och ekonomiska krav vid varje upphandling
Genomföra risk- och marknadsanalyser	Säkerställa att det som krävs är anpassat efter den aktuella marknadens förutsättningar
Följa hållbarhetskrav och kriterier	Uppföljning av hållbarhetskrav och kriterier

DELMÅL	PRIORITERADE AKTIVITETER
Samarbete med leverantörer och branschaktörer	• Samarbete med ägarkommuner för hållbara varor och tjänster genom återvinningscentraler
Säkerställa öppna och rättvisa upphandlingar och avtal	• Använder tydliga och objektiva kriterier vid anbudsförfaranden • Publicerar information om upphandlingar och kontrakt för att minska risken för dolda överenskommelser • Genomför regelbundna och oberoende granskning av avtal och ekonomiska transaktioner



Styrande och stödjande dokument

Styrande och stödjande dokument samverkar för att säkerställa en långsiktig och hållbar utveckling av verksamheten, genom att vägleda och stödja både miljömässiga samt kvalitativa mål. Här beskriver vi hur dessa dokument relaterar till varandra och hur de påverkar vår verksamhet.

Styrande dokument sätter ramarna och riktlinjerna för verksamhetens strategi och långsiktiga mål. De definierar övergripande mål och prioriteringar som ska följas av organisationen.

- **Ägardirektiv**
- **Affärsplanen**
- **Kommunala och Nationella avfallsplaner**
- **Nödvattenplanen**
- **Vattentjänstplanen**
- **Miljörapporten**
- **Hållbarhetspolicy**

Stödjande dokument fungerar som hjälp för att implementera och följa upp de styrande dokumentens mål och riktlinjer. De erbjuder mer detaljerad vägledning och åtgärder för att säkerställa att målen uppfylls.

- **Agenda 2030**
- **Avfallsförebyggande programmet**
- **Delegationen för cirkulär ekonomi**
- **Hållbarhetsindex**
- **Miljöutredning**
- **Klimatneutralt VA 2030**
- **Avfall Sverige – Fossilfritt Sverige 2030**

De styrande dokumenten sätter de långsiktiga riktlinjerna, medan de stödjande dokumenten ger de konkreta verktygen och uppföljningsmekanismerna för att säkerställa att de styrande målen uppnås.

Certifikat

Genom certifieringarna enligt ISO 14001 och ISO 9001 samt Revaq-certifikatet och ackrediteringen mot ISO/IEC 17025, säkerställs att arbetet med miljö- och kvalitetsmål genomförs systematiskt och effektivt.

Dessa certifikat och ackreditering är ytterligare en nivå av kvalitetssäkring som kopplar de styrande och stödjande dokumenten till ett konkret och verifierbart systematiskt arbete. Tillsammans ger de ett ramverk för att driva och följa upp hållbarhetsmålen och säkerställa kontinuerliga förbättringar.



Verktyg

Våra verktyg VASS, Va-web och Avfall-web roll i relation till styrande och stödjande dokument är praktiska stöd för att implementera och följa upp de mål som fastställs i verksamheten. Dessa digitala verktyg gör det möjligt att effektivt hantera och rapportera verksamhetens prestationer inom vatten, avfall och hållbarhet.

- **VASS**
- **Va-web**
- **Avfall-web**

Vårt ansvar inom antikorrupktion

Bekämpning av korrupktion är avgörande för att uppnå målen i Agenda 2030. Enligt Brottsförebyggande rådet är kommunal verksamhet särskilt utsatt och som ett kommunägt bolag har vi ett särskilt ansvar att bekämpa mutor och korrupktion och att upprätthålla saklighet och opartiskhet.

